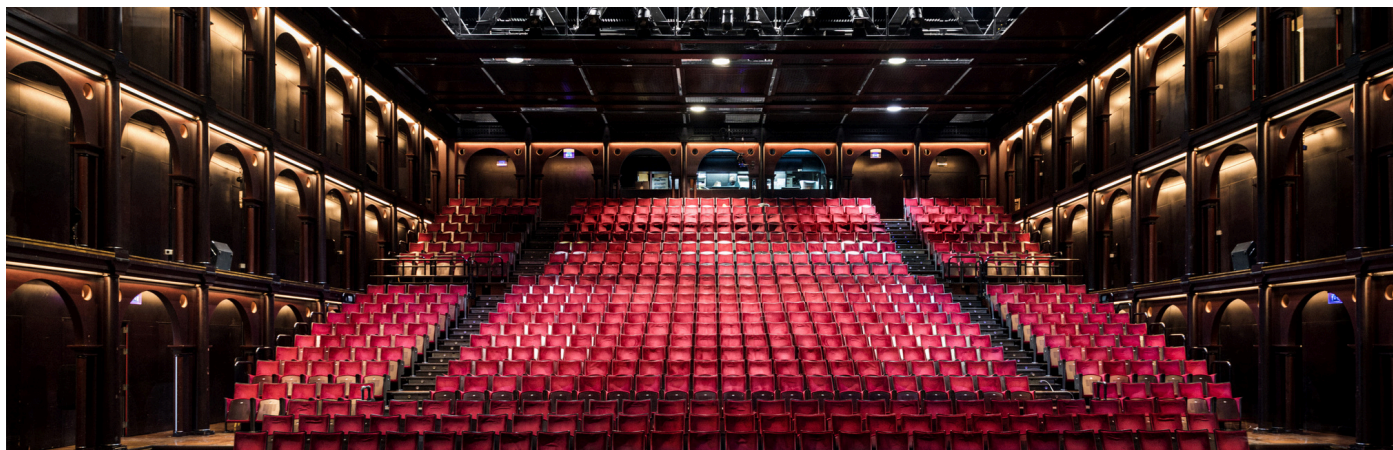

Teatre Lliure, 50 anys: passat, present i futur

22, 23 i 24 d'octubre de 2026

Lloc: Universitat Autònoma de Barcelona, Institut del Teatre i Palau Robert

Els articles i documents resultants del simposi es publicaran al dossier del número 52 de la revista *Estudis Escènics*. El simposi serà majoritàriament en català, excepte quan s'indica específicament.

Dijous 22 d'octubre de 2026

Sala de Graus de la Facultat de Lletres - Universitat Autònoma de Barcelona

9 h **Acreditacions**

9.30 h **Benvinguda institucional**

Amb la intervenció de:

Dr. Jordi Cerdà Subirachs, vicerector de Cultura i Política Lingüística de la UAB

Dra. Margarida Freixas Alás, degana de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB

Sr. Francesc Casadesús, adjunt a la direcció del Teatre Lliure

Dr. Davide Carnevali, director de la revista *Estudis Escènics* de l'Institut del Teatre

Dra. Núria Santamaria Roig, membre de la Comissió organitzadora del Simposi

10 h **Conferència inaugural | Veronica Orazi**

1976-2026. El Teatre a Europa i el Teatre al Lliure

Presenta Francesc Foguet

Davant la fita dels 50 anys del Teatre Lliure és estratègic esbossar-ne el paper al llarg de la història, amb un enfocament multifacètic que reflecteixi la naturalesa i objectius del projecte original dels fundadors. Primer, la recuperació d'allò que la llarga dictadura va reprimir; segon, el reposicionament en l'escena internacional, recuperant una dimensió no només europea, sinó global; i, per últim, però encara més rellevant, la revitalització i enfortiment d'una cultura i llengua minoritzades pel règim, actuant com a potent força motriu per a la reconstrucció de l'escena nacional i la seva projecció internacional. Es pot afirmar, per tant, que l'objectiu principal dels fundadors, «fer un teatre per a tothom», es va assolir plenament i continua consolidant-se, temporada rere temporada.

VIII Simposi Internacional de la revista *Estudis Escènics*

11 h

Ponència | Joan Sellent**L'escènica vigència del vers alexandrí**

Presenta Judit Fontcuberta

L'any 1982, quan el Teatre Lliure va estrenar *El misantrop* de Molière, en versió catalana de Joan Oliver i protagonitzada per Lluís Homar, molts espectadors catalans van poder descobrir l'eficàcia dels versos alexandrins rimats al servei de la comèdia. Tres anys després, aquest feliç descobriment era corroborat per l'estrena en català, al Poliorama, de *Cyrano de Bergerac*, d'Edmond Rostand, traduït per Xavier Bru de Sala i dirigit i protagonitzat per Josep Maria Flotats. La solemnitat que confereixen el metre i la cadència rítmica d'aquest tipus de vers fa que es tendeixi a associar-lo amb el gènere tràgic, però aquesta ponència es proposa demostrar precisament l'eficàcia i la vigència de l'alexandrí al servei de l'humor, a partir de diversos exemples, entre els quals n'hi ha més d'un que pertany a la pròpia experiència traductora del ponent.

11.30 h

Pausa

11.45 h

Comunicacions

Presenta Anna Corral

Maria Moreno**Empremta del teatre nord-americà al Teatre Lliure**

Amb l'objectiu d'examinar de manera sistemàtica la presència i la configuració de les representacions d'obres de teatre nord-americà al Teatre Lliure, aquest recorregut analític reconstrueix un catàleg detallat dels muntatges i dels dramaturgs i dramaturgues nord-americans que han format part de la seva programació. Això permetrà establir les bases per a una interpretació més global del paper del teatre estatunidenc en la configuració del repertori del Lliure.

En primer lloc, s'ofereix una síntesi de les dades recollides —autoria, direcció escènica, temporades, espais de representació— per delimitar les principals línies de presència i recurrència. En segon lloc, es revisa la recepció crítica d'aquests muntatges, tot analitzant-ne els discursos interpretatius i les valoracions de la crítica especialitzada. Finalment, s'estudien tres produccions significatives: *El dol escau a Electra*, el clàssic d'Eugene O'Neill que Josep Montanyès va dirigir el 1992; *Un fràgil equilibri* (2011), text d'Edward Albee en posada en escena de Mario Gas; i *El cine*, d'Annie Baker, dirigit per Marília Samper el 2023. Aquests casos constitueixen exemples paradigmàtics que permeten observar de quina manera els creadors catalans han interpretat, recontextualitzat i actualitzat aquests textos en dialogar amb les seves pròpies poètiques escèniques. Combinant una perspectiva panoràmica amb l'anàlisi de casos concrets, es pretén delinear les formes de circulació, apropiació i resignificació del teatre estatunidenc en l'escena catalana contemporània i comprendre millor el diàleg que el Teatre Lliure ha establert amb una de les tradicions dramàtiques més influents del segle XX i inicis del XXI.

Martina Tosticarelli

Avinyó-Lliure: Inspiració, influències i retroalimentació

Durant les últimes dècades, el Teatre Lliure s'ha convertit en un espai d'acollida privilegiat per a les produccions i creadors més destacats del Festival d'Avinyó, no només durant el Festival Grec, sinó també durant la temporada. Tots els grans noms de l'escena internacional, com és el cas d'Angélica Liddell, Romeo Castellucci, Thomas Ostermeier, Jan Lauwers, Robert Lepage, Jan Fabre, Wajdi Mouawad, Stefan Kaegi, Complicité o Lola Arias, sense oblidar l'actual director del festival Tiago Rodrigues o, en anys anteriors, Peter Brook o Robert Wilson, han passat en diverses ocasions pel Lliure, destacant la professionalitat dels seus equips artístics i tècnics, la permeabilitat de les seves sales i el perfil entusiasta i altament exigent d'un públic coneixedor.

Al mateix temps, Avinyó ha inspirat i influït en la producció local vinculada al Lliure. Un exemple paradigmàtic és la influència d'Ostermeier sobre les produccions d'Àlex Rigola durant el seu període com a director del teatre. També d'altres influències transversals que, fusionades o juxtaposades, impacten sobre les generacions següents. En alguns casos, el «segell» Lliure es relaciona amb una certa qualitat —en el sentit d'una textura sensible— de la posada en escena, una complexitat performativa i sensorial entre la ruptura i la sofisticació. En altres casos, es tracta d'una orientació clara cap al teatre polític i de reflexió, dirigida aquesta última cap a problemàtiques socials vinculades amb la igualtat, la diversitat de gènere, l'ecologia, la inclusió de col·lectius minoritaris, l'educació per a la preservació de la democràcia, etc.

Carme Planells

L'estela del Teatre Lliure: irradiació i influència en la gènesi i el projecte del Teatre del Mar a Mallorca. Entre l'herència, el reflex i la voluntat de semblança

El Teatre del Mar (TdM) representa una de les formes en què el model del Teatre Lliure ha transcendit el seu context i ha generat espais que n'assumeixen l'ambició artística i cívica. El Lliure encetà un camí que la sala mallorquina segueix, sempre des de les distàncies que imposa el context illenc: físiques, politicoadministratives, demogràfiques i temporals. Malgrat això, representen dos models complementaris de teatre com a projecte cultural de país, espai de modernització estètica, plataforma de creació contemporània en català i equipament amb vocació pública i transformadora.

Hi ha diversos paral·lelismes significatius: ambdues institucions neixen com a projectes col·lectius vinculats a processos de renovació escènica i comparteixen una clara concepció de servei públic. Igualment, coincideixen en la voluntat de renovar el panorama escènic a través de l'aposta per la dramaturgia contemporània, i l'establiment de noves relacions amb el públic, allunyant-se dels models més convencionals del teatre comercial. També comparteixen una concepció de l'espai escènic basada en la proximitat amb l'espectador. Finalment, tant el Lliure com el TdM ocupen un paper central en la promoció de la llengua i la cultura pròpies, contribuint a normalitzar la presència del català a l'escena i a situar la creació local en diàleg permanent amb les dinàmiques teatrals internacionals. Podem dir que el TdM, més que un simple reflex, és una reinterpretació que cristal·litza en un projecte amb identitat pròpia dins el panorama teatral mallorquí.

13 h

Ponència | Joaquim Ortells**El lliure del Santos al Lliure: història d'un encontre**

Carles Santos (1940-2017), compositor, creador i artista castellonenc, va tindre una estreta relació amb la cultura catalana i els seus màxims exponents de finals del segle xx i principis del xxi. Brossa, Pere Portabella, Jordi Cadena o Mestres Quadreny entre altres van ser col·laboradors de Santos en aquest període. Les seves creacions i l'estreta relació amb el Lliure, el van portar a ser compositor resident, on va estrenar varies de les seves obres. No s'entén a Santos sense el Lliure ni al Lliure sense Santos.

Persona poc apegada a les coses materials, la major part de les seves partitures s'han extraviat o estan incompletes, cosa que impedeix una nova reproducció de les seves creacions. S'està treballant en la seva recuperació.

13.30 h

Dinar
**Sala d'exposicions de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General,
Edifici N (Plaça Cívica)**

15.30 h

Visita a l'exposició de Ros Ribas
Sala de Teatre de la UAB (Plaça Cívica)

16.30 h

Comunicacions

Presenta Daniela Palmeri

Maria Zaragoza**Segell Ros Ribas**

La col·laboració del fotògraf Ros Ribas amb el Teatre Lliure des de l'inici ha marcat una pauta en la fotografia d'escena d'aquest país. El segell Ros, però, és només un segell propi o bé una conseqüència indissoluble del caràcter del Lliure? Aquesta comunicació fa una primera aproximació al concepte de fotografia d'escena a partir de la seva obra en els primers anys del teatre, i també al fet singular de la creació del Lliure com a catalitzador de la mirada teatral de Ros.

Héctor Mellinas**La senyora de Sade: actrius i estilemes**

El 1986, arran d'un projecte de l'actriu Rosa Novell, el Teatre Lliure va estrenar *La senyora de Sade* de Yukio Mishima amb les actrius Julieta Serrano, Carlota Soldevila, Anna Lizaran, Muntsa Alcañiz, Teresa Vilardell i la mateixa Novell. Un elenc de diferents generacions i de formacions i trajectòries diverses que donava compte de la multiplicitat d'estils interpretatius que convivia a l'època i que permetia d'observar en escena una determinada transmissió de l'ofici.

Aquesta comunicació vol reflexionar, a partir de la documentació del Fons Rosa Novell dipositat al Museu de les Arts Escèniques, així com del material disponible a l'Arxiu Lliure, sobre com el director Jordi Mesalles va haver d'unificar diferents tendències actorals i com aquestes van conviure i nodrir-se les unes de les altres fins al punt de demanar-nos, quaranta anys després, si realment les actrius del Lliure van arribar a establir un segell propi més enllà dels estilemes personals i si aquest possible model ha esdevingut viable per a les actrius catalanes d'avui. Quin és realment el llegat d'una actriu?

Bàrbara Raubert

Ballar a l'economat. Canvis d'espai i d'economies per a la dansa de finals dels setanta

La dansa no ha estat una de les activitats centrals del Teatre Lliure si ens fixem en el volum de presentacions que figuren al seu arxiu. Però, en la primera etapa del Teatre Lliure, la dansa contribueix en la creació estètica de les arts escèniques que impulsa el Teatre Lliure. La petja de Fabià Puigserver també es nota en aquesta part de la programació. Alhora, fent un focus en la procedència dels qui van moure's-hi, ajuda a entendre que aquest ecosistema també tenia les seves raons polítiques.

17.30 h Ponència | Oriol Pérez i Treviño
L'orquestra de cambra del Teatre Lliure. La música d'un país possible

Presenta Jordi Jané-Lligé

L'any 1985, en plena efervescència de la reconstrucció cultural de Catalunya, va néixer l'Orquestra de Cambra Teatre Lliure com a expressió d'una nova manera d'entendre la música, la cultura i el país. Més que la història d'un conjunt instrumental, aquesta conferència proposa un recorregut pel context polític, social i cultural que va fer possible una iniciativa destinada a esdevenir un símbol de modernitat, qualitat i compromís.

A partir de la trajectòria de l'orquestra, s'explorà com la cultura catalana va passar de la resistència a la construcció d'institucions sòlides, capaces de dialogar amb Europa des d'una veu pròpia. La comunicació reflexiona sobre el paper de les institucions artístiques en la configuració d'un projecte col·lectiu i planteja una pregunta que continua sent vigent quaranta anys després: fins a quin punt la música pot contribuir a imaginar i construir un país possible?

18 h Conversa entre Francesc Cortès i Josep Pons

19 h Relatoria poètica d'Alejandro Santaflorientina

19.30 h Tancament de la jornada

Divendres 23 d'octubre de 2026

Teatre Estudi - Institut del Teatre

9.30 h Benvinguda institucional

10 h Ponència | Iván Alcázar

La seu o l'encaix del Lliure en el seu entorn

Presenta Marta Rafa

L'afirmació de Fabià Puigserver sobre el teatre com a «combat constant entre realitat i ficció» ha de servir per enfil·lar una reflexió al voltant dels emmirallaments, els referents, les transformacions, els conflictes i les contradiccions, presents en les diferents etapes i espais del Teatre Lliure. Aquella «dialèctica física i emocional» ocorre igualment a l'edifici teatral, deia Puigserver, un àmbit arquitectònic definible i estructurat, que és, «també, i per damunt de tot, un espai de somni». ¿Quins són els fenòmens, els elements, les herències, els vincles, que definiren aquest motlle? Una eina escènica que, si bé ha pogut canviar d'escala, situació i configuració, sempre ha mantingut el seu centre lliure.

Ens fixarem, proposant diversos salts d'escala, i citant alguns dels seus artífexs (amb declaracions extreïdes d'entrevistes inèdites), en els espais i les arquitectures lligades al Teatre Lliure. Aquest centre de gravetat ens permetrà pivotar i saltar del teatre del Puigserver infant, a la Ciutat del teatre; de Polònia, a Itàlia, i d'Itàlia, a Alemanya; de la cooperativa, a la Fundació; de l'artesanía, a la tecnologia; de la gràcia, a la solemnitat, i de Gràcia, a Montjuïc.

Obrir el focus històric i urbà ens contextualitzarà millor la riquesa cultural i espacial del Teatre Lliure, en copsar un panorama més ampli: certs episodis de reciclatge i relleu generacional, propiciats per les entitats històriques catalanes, així com altres iniciatives destacades de «Ciutats del teatre» d'arreu.

10.30 h Comunicacions

Presenta Carles Batlle

Martí Alòs

El naixement del Teatre Lliure com a aposta alternativa d'institucionalització, entre el servei públic i la independència en la gestió (1976-1982)

El període entre la mort de Franco i les vagues del sector fins al naixement del Centre Dramàtic de la Generalitat suposarà una transició teatral en paral·lel, i estretament lligada, a la Transició a la democràcia. En aquests anys de buit institucional diversos moviments i grups presentaran les seves propostes i projectes que oscil·laran entre el món privat de les companyies i les apostes institucionals. En aquest context el Teatre Lliure naixerà com una aposta particular, tant per la seva vocació com pel seu model de gestió.

Aquesta comunicació busca situar l'aposta en el seu context i en relació amb els canvis del sector teatral a la segona meitat dels setanta i a l'inici dels vuitanta. Alhora, aprofundeix en la raó de fons del seu naixement i apunta a les relacions amb unes institucions incipients que es trobaven amb un sector actiu i mobilitzat, però sense una idea clara del sector teatral que projectaven per a la Catalunya democràtica.

Buscarem identificar els elements més característics d'aquest projecte i definir quins marcaran la seva trajectòria i, especialment, quins acabaran portant tensions amb les administracions, connectant-ho amb els diferents conflictes viscuts al voltant de la conceptualització del projecte com a teatre públic de gestió privada. En definitiva, intentarem situar i valorar quin és el paper i el lloc del Teatre Lliure i les seves particularitats en el procés de democratització i normalització del sector teatral i què ens pot aportar comprendre aquest procés més enllà de l'àmbit teatral.

Marta Rafa

Fabià Puigserver i el vestuari escènic

Fabià Puigserver donava la mateixa importància al text com a la part visual d'un espectacle. Allò que se sentia i allò que es veia tenien, per a ell, el mateix valor. Dins la plàstica escènica tampoc feia diferències entre escenografia i figurinisme, tot en formava part i, per això, ho tractava amb el mateix interès i rellevància. Aquesta moderna concepció del vestuari escènic la veiem en la seva pràctica artística en el Teatre Lliure, però és analitzant les seves aportacions als estudis d'escenografia de l'Institut del Teatre que la podem entendre amb molta més profunditat.

Marc Fernández

Espai escènic i arquitectura performativa en la postmodernitat: el cas del Teatre Lliure de Montjuïc

És poc freqüent que el plantejament d'un edifici destinat a la representació teatral sorgeixi de la col·laboració entre l'arquitecte i qui l'ha d'utilitzar. L'amistat entre Fabià Puigserver i Manuel Núñez Yanowsky converteix el Teatre Lliure de Montjuïc en un d'aquests casos peculiars. A més a més, la formació en arts escèniques de Núñez Yanowsky a l'EADAG i la intervenció directa de Puigserver en el disseny afavoreixen que, des de la concepció, l'espai es pensi en relació amb la representació d'una manera activa i performativa, sense desvincular l'escenari del contenidor arquitectònic.

Aquesta comunicació pretén analitzar el projecte arquitectònic per a la remodelació del Palau de l'Agricultura a la llum de diverses conceptualitzacions teòriques: les propostes de Bernard Tschumi i la seva noció d'arquitectura-esdeveniment, la categoria d'espai abjecte de Dorita Hannah i les idees sobre l'arquitectura fràgil de Solà-Morales, per mostrar que no és un contenidor neutre, sinó una estructura que activa accions i relacions humanes de manera performativa.

Tot i que s'ha investigat molt sobre la seva relació amb la recuperació d'espais preexistents com a mecanisme de la memòria, el projecte presentat el 1991 és una resposta intel·lectual més àmplia a les transformacions de l'arquitectura teatral de finals de segle. Aquestes necessitats escèniques les podem trobar en la mateixa serliana que utilitza Aldo Rossi en la reconstrucció de La Fenice (1996) a Venècia, en la flexibilitat escènica del Teatro Oficina (1991) de Lina Bo Bardi a Sao Paulo o en el diàleg amb la tradició del Teatre Nacional de Catalunya (1996) de Ricard Bofill.

11.45 h **Pausa**

12 h

Ponència | Esteve Miralles**Teatre i «desartització» (1976-2026)**

Presenta Carles Batlle

En el darrer mig segle, el debat artístic ha anat consolidant un procés de «desartització», mitjançant un procés no formulat de sedimentació de doxes successives: pseudoteoritzacions desmodernitzadores (antiintellectuals), consumistes (marquetinians) i identitaristes (narcisistes). També en el cas del teatre, aquestes doxes semblen haver naturalitzat dinàmiques de *gatekeeping* artístic —de selecció i de posada en valor— basades en criteris no artístics.

12.30 h

Taula | Repensar el lideratge als teatres públics

Amb representats dels teatres següents: Katona József Színház (Budapest), Toneelhuis (Anvers), Thomas Bernhard Institute (Salzburg) i Suomen Kansallisteatteri – Finnish National Theatre (Helsinki)
Modera Davide Carnevali*

Els teatres públics d'arreu d'Europa i més enllà estan experimentant amb nous models de lideratge: governança col·lectiva, lideratge femení, direcció artística políticament compromesa i enfocaments més sensibles al context i socialment conscients.

- Què significa el lideratge en un moment de transformació institucional?
- Com canvien els models col·lectius o no jeràrquics la presa de decisions i la rendició de comptes?
- De quines maneres el lideratge configura el risc artístic, la diversitat i la inclusió?
- Pot coexistir un lideratge políticament compromès amb estructures de finançament públic?
- Com responen els líders a les creixents pressions socials, culturals i econòmiques?

13.30 h

Dinar

15.30 h

Taula | La rellevància dels teatres públics avui dia

Amb representants dels teatres següents: Düsseldorfer Schauspielhaus (Düsseldorf), Dramaten – Kungliga Dramatiska Teatern (Estocolm), International Theater Amsterdam (Amsterdam), Teatro Stabile di Torino – Teatro Nazionale (Torí) i Narodowy Stary Teatr (Cracòvia)
Modera Georgina Oliva*

Els teatres públics tenen una doble missió: mantenir l'excel·lència artística i, alhora, seguir sent significatius dins de societats cada cop més diverses i fragmentades.

- Què significa *rellevància* per als teatres públics al segle XXI?
- Com poden les institucions arribar a públics amb diferents orígens i expectatives culturals?
- L'excel·lència continua sent un valor compartit, i qui la defineix?
- Com poden els teatres equilibrar la tradició i la innovació sense perdre la seva identitat?
- Quin paper haurien de tenir els teatres públics en temps de polarització social i política?

- 17 h** **Conversa | Influència del llegat i l'acció del Lliure en les noves generacions de la creació escènica catalana**
 Amb Joan Yago, Lucía del Greco, Marc Salicrú i Núria Corominas (Las Huecas)
 Modera Alícia Gorina
- 18 h** **Relatoria poètica d'Alejandro Santaflorientina**
- 18.30 h** **Tancament de la jornada**

** Aquestes taules seran en anglès degut als participants internacionals. No hi haurà servei de traducció.*

10 h

Comunicacions

Andreu Balius

La identitat gràfica del Teatre Lliure

Aquest estudi repassa l'evolució de la comunicació gràfica del Teatre Lliure des de la seva fundació, l'any 1976, fins a l'actualitat. A partir de l'estudi dels cartells, programes de mà, programes artístics i altres elements de comunicació, s'analitzen els canvis que ha experimentat la seva identitat gràfica al llarg de gairebé cinquanta anys, en relació amb els diferents contextos culturals i tecnològics. L'estudi dedica una especial atenció a la figura de Francesc Espluga, cofundador del Teatre Lliure i responsable de la seva comunicació gràfica durant les primeres dècades, així com a la creació del signe de la T, que esdevindrà un dels elements més reconeixibles de la identitat del teatre. En aquesta evolució es poden distingir quatre grans moments: la construcció del sistema gràfic inicial, l'obertura a nous llenguatges visuals durant els anys noranta, la transició cap a l'entorn digital i una posterior tendència a sistematitzar la identitat gràfica. Aquestes etapes no s'entenen com a períodes de ruptura, sinó com un procés continu d'adaptació en què la continuïtat institucional conviu amb la llibertat expressiva dels diferents suports de comunicació. L'estudi mostra com la permanència d'aquests elements, especialment del signe i de determinades formes d'utilitzar la tipografia i la imatge, ha contribuït a construir una memòria visual del teatre al llarg del temps.

Anna Valls

El patrimoni documental del Teatre Lliure a través d'Escena Digital de Catalunya i de l'Arxiu Lliure

Commemorant els cinquanta anys del Teatre Lliure, és especialment rellevant revisar i posar en valor el conjunt de fons documentals, visuals i materials escènics que han configurat la seva trajectòria. La suma de l'Arxiu Lliure i dels fons del Teatre Lliure custodiats pel Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (CDMAE) i difosos a través d'Escena Digital de Catalunya (EDC) garanteixen un patrimoni essencial que permet resseguir l'evolució artística i estètica del Lliure i el seu impacte en la configuració del teatre contemporani a Catalunya.

Es proposa una anàlisi conjunta del patrimoni documental que ambdues institucions preserven i difonen, remarcant-ne els punts forts i febles, i fent èmfasi en la seva complementarietat. S'exposa com es posen a disposició del públic, de la recerca i de les institucions culturals i els tipus de materials conservats: fotografies, programes de mà, esbossos escenogràfics, figurins, enregistraments audiovisuals, cartells, i els fons personals vinculats.

S'examinen també els processos de digitalització i catalogació del fons, destacant les oportunitats d'ampliar l'accessibilitat, facilitar la recerca interdisciplinària i promoure noves lectures històriques, les funcionalitats de les dues bases de dades, la interoperabilitat amb altres repositoris i els reptes pendents en la preservació digital a llarg termini.

Finalment, es proposa una reflexió sobre el futur del patrimoni escènic i el paper dels dos arxius com a garants de la memòria viva del Teatre Lliure. La combinació entre conservació patrimonial i tecnologia digital és clau per assegurar que el seu llegat continuï essent accessible, estudiable i inspirador per a les generacions futures.

Eloi Alberola

El Teatre Lliure i la genealogia del teatre públic europeu: diàlegs amb el Piccolo Teatro di Milano i el Théâtre National Populaire

La fundació del Teatre Lliure l'any 1976 s'inscriu en un moment de transformació profunda del panorama cultural català i espanyol, marcat per la fi del franquisme i per la necessitat de reconstruir institucions culturals amb vocació pública. Aquesta comunicació proposa una lectura comparada dels ideals fundacionals del Teatre Lliure amb dos models europeus de referència del teatre públic del segle xx: el Piccolo Teatro di Milano i el Théâtre National Populaire.

A partir d'una anàlisi històrica i conceptual, la proposta examina les connexions ideològiques, estètiques i institucionals entre aquests tres projectes, posant l'accent en la concepció del teatre com a servei públic, en la centralitat del repertori, en la defensa de l'excel·lència artística com a valor democràtic i en el paper del teatre com a eina de formació cultural de la ciutadania. El treball explora com els principis formulats per figures com Giorgio Strehler i Jean Vilar troben una ressonància específica en el projecte impulsat a Barcelona per creadors com Fabià Puigserver i el col·lectiu fundador del Lliure.

La comunicació defensa que el Teatre Lliure pot ser entès com una reinterpretació singular del model europeu de teatre públic, adaptada a un context sense una institucionalització prèvia sòlida i construïda inicialment des de la iniciativa artística. Aquesta perspectiva permet situar el Lliure no només com un agent clau de renovació de l'escena catalana, sinó també com un cas rellevant dins la història del teatre públic europeu contemporani.

Pedro Pérez Rothstein

Reimaginar el paper del Teatre Lliure com a teatre públic en el segle XXI

Els teatres s'ocupen de les emocions més fonamentals de la humanitat i dels reptes universals que afrontem col·lectivament. Es poden considerar un dipòsit per a utopies, somnis i la creació de mons alternatius, expandint els límits d'allò possible o desitjable. Els teatres públics apareixen com a contrapunt a les sales de teatre enteses només com a mers projectes empresarials dedicats a l'entreteniment comercial i a l'obtenció de beneficis o com a rotunds instruments de propaganda i de censura que reproduïen ideologies d'aquells que ostenten el poder.

El Teatre Lliure el van fundar joves directors, actors i escenògrafs que creien en un teatre de servei públic després de dècades de repressió sociopolítica i d'ambient resclosit sota el règim franquista. Al llarg dels seus cinquanta anys d'existència ha crescut i s'ha transformat com també ho han fet la seva funció i la seva missió com a teatre públic de la ciutat: sorgit d'una tradició europea de l'art com a «servei públic», ha evolucionat fins abraçar concepcions més àmplies de «valor públic», i fins i tot de «salut pública» i sostenibilitat urbana.

Sobretot a la darrera època, el Teatre Lliure s'ha implicat activament en iniciatives que posen en primer pla la neurodiversitat, la discapacitat i la identitat queer. Aquesta ponència examina com projectes com la Kompanyia Lliure, Teatre per prescripció facultativa, UNLOCK THE CITY! i Ànima Lliure fan palesa aquesta recerca constant de què és el públic, quins són els públics i com es podria concebre, comprendre i fer efectiu aquest servei. Finalment, també planteja preguntes sobre el futur i el paper cabdal que els teatres públics han de tenir a l'hora de defensar i reimaginar societats més inclusives i empàtiques.

Pepe Zapata

Sostenibilitat dels públics en el teatre públic: inclusió, equitat i drets culturals com a horitzó

El desenvolupament de públics ha esdevingut una de les funcions estratègiques centrals del teatre públic contemporani. Tanmateix, fins i tot les pràctiques més sofisticades (segmentació, fidelització, mediació o programació participativa) poden resultar insuficients si no interroguen les lògiques institucionals que determinen l'accés, la participació i el reconeixement cultural. Aquesta comunicació proposa pensar la sostenibilitat dels públics no com una qüestió de gestió o de creixement quantitatiu, sinó de drets.

La hipòtesi de partida és que la sostenibilitat democràtica del teatre públic depèn de la seva capacitat de garantir efectivament els drets culturals de la ciutadania, i no només d'ampliar o diversificar la base d'espectadors. El marc conceptual es construeix a partir del Pla de Drets Culturals del Ministeri de Cultura (2025), que articula la sostenibilitat cultural al voltant de quatre dimensions interrelacionades: ambiental, social, econòmica i cultural. La comunicació posa l'èmfasi en la dimensió social i en les implicacions per a les institucions escèniques: l'eliminació de barreres estructurals, el reconeixement de la diversitat i la participació ciutadana com a eix de la democràcia cultural.

A partir d'aquest marc, i amb l'experiència acumulada en projectes en diverses institucions, es plantegen línies de treball per a un desplaçament real de paradigma: del «programar per a» al «programar amb», de la gestió de l'assistència a la garantia del dret, de la captació al reconeixement. La sostenibilitat dels públics no és només una qüestió de continuïtat institucional, sinó de legitimitat democràtica del teatre públic.

12 h

Ponència i debat | Florian Borchmeyer i Albert Serra

El futur de la dramaturgia i el seu diàleg amb el cine

Com estan canviant les formes de narrar al teatre i al cinema contemporanis? Què queda avui de la dramaturgia clàssica basada en el conflicte, el desenvolupament lineal i la progressió de l'acció? I quines noves possibilitats s'obren en una època marcada per la *performance*, la immersió i la intel·ligència artificial?

En aquesta ponència, Florian Borchmeyer abordarà algunes de les transformacions decisives de la dramaturgia en les últimes dècades, des del que s'anomena el «gir performatiu» i les pràctiques sorgides després del paradigma del teatre posdramàtic fins a les noves formes de creació immersiva i participativa desenvolupades per col·lectius com SIGNA o Vegard Vinge i Ida Müller.

El focus estarà posat en aquelles experiències escèniques que dissolen les fronteres entre actors i espectadors i que converteixen la dramàtúrgia en un procés obert, mutable i parcialment imprevisible.

A continuació, en diàleg amb Albert Serra, la reflexió s'ampliarà cap al cinema. Les pel·lícules d'Albert Serra, radicalment allunyades dels models narratius convencionals, ofereixen un terreny privilegiat per a pensar noves formes de construcció dramàtica. La conversa explorarà qüestions com la relació entre escriptura, improvisació i muntatge, així com els paral·lelismes i diferències entre les transformacions actuals de la dramàtúrgia teatral i cinematogràfica.

Una invitació a pensar el futur de la narració escènica i audiovisual en un moment de profunda redefinició dels seus llenguatges.

- 12.45 h** **Relatoria poètica d'Alejandro Santaflorientina**
- 13 h** **Acte poètic. Lectura dramatitzada amb Emma Vilarasau i Jordi Bosch**
- 13.30 h** **Visita guiada a l'exposició del Palau Robert**

*Els articles i documents resultants del simposi es publicaran al dossier del número 52 de la revista **Estudis Escènics**.*

El simposi serà majoritàriament en català, excepte quan s'indica específicament.

Biografies

Alejandro Santaflorientina

És poeta, dramaturg i gestor cultural especialitzat en mediació artística. És llicenciat en Belles arts per la Universitat de Barcelona, amb màster internacional en Estudis Culturals. Ha dirigit el projecte A Tempo, arts i formació de Temporada Alta i la Fundació La Ciutat Invisible (2017-2021) i ha dissenyat projectes educatius i de mediació artística per a equipaments culturals com el Teatre Municipal de Girona, Figueres Escena i el centre de creació en arts escèniques El Canal de Salt, entre altres. Des del 2021, ha creat i desenvolupat una metodologia pròpia de relatoria poètica que ha posat en pràctica amb entitats, equipaments culturals i administracions com el Santa Mònica, la Cultivadora, la Plataforma d'Arts de Carrer o el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Alícia Gorina

És llicenciada en Dramatúrgia i Direcció per l'Institut del Teatre de Barcelona i graduada en interpretació, veu i cos pel Col·legi de Teatre de Barcelona. Ha cursat el Postgrau de Teatre i Educació a l'Institut del Teatre i ha rebut formació de dramatúrgia a l'Obrador de la Sala Beckett amb Paco Zarzoso, Enzo Cormann i David Lescot, i de direcció a la Biennale de Teatre de Venècia amb Romeo Castellucci.

Entre 2005 i 2026 ha dirigit diversos espectacles com *Tinc un bosc al cervell* de Guadalupe Sáez (Sala Beckett, 2026), *Electra* a partir d'Èsquil, Sòfocles i Eurípides (Teatre Lliure, 2025), *Vosaltres, les bruixes* de Jan Vilanova (TNC, 2024), *Ifigènia* a partir d'Eurípides (Teatre Lliure, 2024), *Aquell dia tèrbol que vaig sortir d'un cinema de l'Eixample i vaig decidir convertir-me en un om d'Eleonora Herder* (Teatre Lliure, 2021), *Solitud* de Víctor Català (Teatre Nacional de Catalunya, 2020), *In Wonderland*, creació col·lectiva (Festival Grec, 2019), *Els ulls dels altres* de Sadurní Vergés (Teatre Principal de Palma, 2019), l'escena catalana de l'espectacle internacional *Topographies of Paradise* de Madame Nielsen (Teatre Dramaten de Suècia, 2018), *Blasted* de Sarah Kane (Festival Temporada Alta, 2017 i Teatre Nacional de Catalunya, 2018) i d'altres.

Ha treballat d'ajudant de direcció, productora, professora de teatre i des del 2001 treballa al Teatre Lliure, actualment coordinant el Programa educatiu. Ha estat membre del consell de redacció de la revista (Pausa.) de la Sala Beckett i membre fundador de l'Associació Artística Indi Gest.

Andreu Balius

És tipògraf, especialitzat en el disseny de tipografies. Doctor (PhD) per la Universitat de Southampton (Regne Unit) i professor a Eina (Centre Universitari de Disseny i Art de Barcelona). Va començar a dissenyar tipografies a finals dels anys vuitanta, quan la tecnologia digital obria un nou terreny de joc, i des d'aleshores investiga la relació entre forma, tecnologia i llenguatge visual. L'any 1990 va posar en marxa Garcia fonts & co, un projecte experimental dedicat a explorar les possibilitats expressives de la tipografia digital, i a mitjan dècada va ser cofundador de l'estudi Typeware. L'any 2003 va crear Typerepublic, una fundició tipogràfica independent des de la qual publica els seus propis dissenys i desenvolupa tipografies corporatives i a mida per a empreses i institucions com la Diputació de Barcelona, el Govern de La Rioja, Victoria's Secret, SEAT/Cupra, Ebro, Arte TV, entre d'altres.

Compagina el seu treball professional amb la docència i la recerca, i participa habitualment com a ponent i formador en congressos, escoles i universitats de diversos països. El seu treball ha estat reconegut amb guardons com l'European Design Award i el Certificate of Excellence in Type Design del Type Directors Club (TDC-NY). És membre de l'AGI (Alliance Graphique Internationale) des de l'any 2010 i de l'Association Typographique Internationale (ATypI), de la qual va ser delegat per Espanya entre els anys 2005 i 2021. És autor del llibre *Type at Work: usos de la tipografia en el disseny editorial* (Bis Publishers / Index Books), així com de diversos articles publicats en revistes especialitzades.

Anna Valls

És la directora del Centre de Documentació i Museu d'Arts Escèniques de l'Institut del Teatre. Llicenciada en Documentació i en filologia catalana, postgrau en gestió i planificació de biblioteques (UPF), i en habilitats directives (UAB). Ha publicat articles sobre gestió del canvi, gestió del coneixement i preservació i difusió del patrimoni teatral. Ha liderat el projecte d'Escena digital de Catalunya.

Bàrbara Raubert

És periodista cultural, historiadora de l'art i espectadora professional. Ha tingut cura de l'edició dels llibres *Pere Faura. Discozombi* (2021) i *Andrés Corchero. En aquest món hi ha d'haver de tot* (2023), escrits a partir d'entrevistes amb els seus protagonistes. Fa classes a l'Institut del Teatre de Barcelona i realitza els pòdcasts del Mercat de les Flors.

Carme Planells

És filòloga, especialista en assessorament lingüístic i lingüística forense. Com a autora, s'ha format en cursos organitzats pel GOIB, l'ESADIB o la Sala Beckett. Assessora lingüística d'Iguana Teatre des del 1986, ha signat, amb Pere Fullana, nombroses dramàturgies (Sa varietat en sa locura, Twits&Txèkhov, Sopar de nocs, etc.).

Actualment, forma part de l'equip dramàtic de la companyia (Filles de la Misericòrdia, Mar de fons, Llum trencada, etc.). Ha obtingut en dues ocasions la Beca de Creació de l'IEB: King Kong contra Francis (2020, coautoria amb Aina Salom) i Enlloc (2024, estrena a Eivissa el 2026). Patrona fundadora del Teatre del Mar i vocal de l'Associació d'Espectadors del TdM. Sòcia fundadora de l'ADIB (Associació de Dramaturgs de les Illes Balears) i membre de l'AELC.

Davide Carnevali

És autor, director i teòric del teatre italià. És artista associat al Piccolo Teatro di Milano – Teatro d'Europa i tutor del workshop Autors Under 40 de la Biennale di Venezia Teatro. Doctorat en Arts Escèniques per la Universitat Autònoma de Barcelona, amb un període d'estudis a la Freie Universität de Berlín. Com a autor, s'ha format a Itàlia, Catalunya i Alemanya, en cursos amb Laura Curino, Carles Batlle, Martin Crimp, Biljana Srbljanović, José Sanchis Sinisterra, Hans-Thies Lehmann, John von Düffel, Simon Stephens i Martin Heckmanns. En el camp de la docència és professor de l'Escola Superior d'Art Dramàtic de l'Institut del Teatre de Barcelona i de la Scuola d'Arte Drammatica Paolo Grassi di Milano; a més, imparteix cursos al MUET de la Universitat Autònoma de Barcelona, al Máster Pensamiento y Creación Escénica Contemporánea de la Universidad de Castilla y León i a l'escola del Piccolo Teatro di Milano. Actualment dirigeix la revista *Estudios Escénicos* de l'Institut del Teatre i també col·labora amb diverses publicacions internacionals i forma part del consell de redacció de les revistes (Pausa.) i Hystrio.

Eloi Alberola

Ha desenvolupat la seva trajectòria professional en l'àmbit de les arts escèniques contemporànies des de la gestió i la divulgació cultural, centrant-se en els vincles entre escena i ciutadania. És cofundador del col·lectiu Nastè Teatre i Cultura i impulsor del projecte de divulgació Culturama, des d'on desenvolupa iniciatives orientades a l'accessibilitat cultural, la mediació i la creació d'espais de diàleg.

Ha coordinat i impartit cicles, conferències i activitats de divulgació sobre la història, el pensament i les pràctiques contemporànies de les arts escèniques, entre els quals destaca el cicle *Tertúlies Teatral* al Centre Cívic Parc Sandaru, així com la dinamització de trobades amb equips de programació del centre.

Paral·lelament, ha participat en processos de selecció i valoració de projectes per a convocatòries de creació en l'àmbit de la cultura de proximitat, com les beques Kinètic, Procreació i Perpetracions. Ha treballat en mediació cultural i coordinació de projectes escènics en el marc de programes de Pla de Barris, així com en la regidoria i gestió de públics en equipaments culturals de Barcelona. Actualment és cap de sala de La Villarroel i regidor en projectes educatius i de mediació com Escena Pilot, impulsat pel Teatre Lliure i l'ICUB, i Tot Dansa, impulsat pel Mercat de les Flors, l'Institut del Teatre i l'ICUB. Estudia el Grau d'Història de l'Art a la Universitat de Barcelona.

Emma Vilarasau

Actriu nascuda a Sant Cugat del Vallès. Es forma a l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona (1977–1980). Ha treballat amb directors com Sergi Belbel, Lluís Pasqual, Sílvia Munt, Josep Maria Mestres, David Selvas, entre molts altres, en escenaris com el Teatre Lliure, Teatre Nacional de Catalunya, Teatre Romea i La Villarroel.

En els darrers anys ha protagonitzat *La truita*, dirigida per Ferran Utzet (Teatre Poliorama, 2026); *Els fills*, dirigida per David Selvas (La Villarroel, 2026); *Un matrimoni de Boston*, dirigida per Josep Maria Mestres (La Villarroel, 2024); *Ifigènia*, dirigida per Alícia Gorina (Teatre Lliure, 2024); *Lali Symon*, dirigida per Sergi Belbel (Teatre Romea, 2023), i *Tots eren fills meus* (Teatre Lliure, 2023).

En televisió ha participat recentment a la sèrie *Ser o no ser* (2022–23, Playz – RTVE). Anteriorment havia intervingut en produccions com *Ventdelplà* (2005–2010), *Majoria absoluta* (2002), *Nissaga de poder* (1996) i *Secrets de família* (1995). En cinema, el seu últim treball ha estat *Casa en flames* (2024), de Dani de la Orden.

Entre els reconeixements més recents destaquen el Premi Gaudí, el Premi Feroz i el Premi Días de Cine a la millor actriu protagonista per *Casa en flames* (2024). També ha rebut la Distinció d'Honor de l'Academia de las Artes Escénicas de España (2023), diversos Premis Butaca i de la Crítica, el Premi Max per Barcelona (2014), el Premi Nacional de Cultura (2017) i la Creu de Sant Jordi (2015).

Esteve Miralles

És escriptor, i professor de la Universitat Ramon Llull. Entre d'altres llibres, ha reunit la seva poesia a *L'estrany* (2024) i —com a novel·lista— ha guanyat el Premi Ciutat de Barcelona amb *El meu Amic* (2022). Ha traduït per a l'escena autors com Shakespeare, Molière, Camus o Pinter. Ha publicat el recull d'assajos *Ansietats teatrals reunides* (2026), sobre dramaturgia contemporània.

Florian Borchmeyer

És dramaturgista, comissari, cineasta, investigador i crític literari. Va estudiar literatura a Berlín, l'Havana i París. El 2006 es va doctorar en filosofia amb una tesi sobre les cròniques del descobriment d'Amèrica i va rebre el Premi de Cinema de Baviera per al documental *Havanna: The New Art of Making Ruins*. Des de 2007 forma part del comissariat que s'encarrega del programa internacional del Filmfest München. Com a dramaturgista va dirigir del 2013 al 2019 el departament de Dramaturgia de la Schaubühne de Berlín, on encara programa el Festival Internacional New Drama (FIND). Ha estat associat al Teatro Due de Parma, l'únic teatre de repertori italià, des de 2021, com a professor, dramaturgista i, des de 2024, com cofundador i comissari de la trobada de dramaturgs «Giornate d'autore». Des d'aquest 2026 assumeix la codirecció, amb el dramaturg Mazlum Nergiz, del festival Theaterformen Braunschweig-Hannover.

Francesc Cortès

És catedràtic d'universitat de l'àrea de coneixement de música a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). A la seva formació universitària, cal afegir la seva faceta de formació musical. Es va doctorar a la UAB (1994) amb una tesi sobre el nacionalisme musical de Felip Pedrell i la seva obra operística.

Les seves línies de recerca s'han orientat vers l'estudi de la música catalana a l'època contemporània, en especial al voltant de la creació lírica i el patrimoni musical. Ha treballat en la recuperació del patrimoni líric català, i ha editat l'òpera *La Fattucchiera* (1838), de Vicenç Cuyàs; *Nocturns* i l'òpera *Els Pirineus* (1891), de Felip Pedrell —conjuntament amb Edmon Colomer—; la simfonia jubilar *Glosa* (1908), de Felip Pedrell, i *L'aplec del Remei* (1858), de Josep Anselm Clavé. Actualment, dirigeix el projecte de la catalogació i la digitalització de l'arxiu històric de la Societat del Gran Teatre del Liceu.

És autor de més de 110 publicacions, en revistes i editorials nacionals i internacionals. Ha fet estades a la Universitat de Melbourne, la Universitat de Reims Champagne-Ardenne, i a la Segona Universitat de Nàpols. També és membre del Centre de Recerca en Arts Escèniques (CRAE) de la UAB, així com de la Societat Verdaguer, i de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi.

Georgina Oliva

És titulada en Direcció Escènica i Dramatúrgia per l'Institut del Teatre i té un postgrau en Drets Humans i Prevenció de la Tortura per la Universitat de Barcelona. Ha estat adjunta a la direcció artística del Teatre Lliure sota la direcció de Juan Carlos Martel i directora del departament de Programació i Continguts de la mateixa institució des del 2019. Ha treballat com a ajudant de direcció en nombrosos projectes escènics amb Àlex Rigola, Àngels Aymar i Fabrice Murgia. Ha liderat els continguts i la coordinació del Fòrum de debat Artístic i Social – Dones Lliures i de diversos projectes educatius amb DadàBarcelona. És cofundadora de Kepler Mission Films, empresa audiovisual especialitzada en cinema documental. Actualment és directora d'arts escèniques del Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa.

Héctor Mellinas

És actor i director d'escena. Entre els seus treballs més recents hi ha la lectura dramatitzada de *Fedra* de Racine (AADPC), *Si surts amb vida* de Flàvia Company amb Anna Güell (Dau al Sec) o *Zittel* a partir de Thomas Bernhard (La Gleva). Des de 2016 és professor associat a la Facultat d'Educació de la Universitat de Barcelona i actualment prepara una tesi doctoral sobre Rosa Novell i el seu arxiu a la Universitat Autònoma de Barcelona. També ha editat la *Poesia Escènica* de Joan Brossa (Arola) i ha fet publicacions sobre Lluïsa Cunillé, Calixto Bieito i Carles Santos.

Iván Alcázar

És arquitecte, màster en Teoria i Història de l'Arquitectura, i doctor en Teoria i Història de l'Arquitectura (Universitat Politècnica de Catalunya). És membre de l'Observatori d'Espais Escènics (UPC), comissari (amb Antoni Ramon Graells) de la mostra «Barcelona: ciutat i teatre» (Barcelona, Mercat del Born, juny-agost del 2026) i de l'exposició «Ateneus: Arquitectures», organitzada per la Federació d'Ateneus de Catalunya (FAC) (mostra itinerant, des del maig del 2025). És membre del CRAE (Centre de Recerca en Arts Escèniques), de la UAB i Investigador de l'Enciclopèdia dels Arts Escènics Catalanes (EAEC), del Projecte de Recerca dels Arts Escènics Catalans (PRAEC), de la Diputació de Barcelona – Xarxa Vives d'Universitats.

Ha participat en diversos projectes de recerca competitiu, entre els quals Monumentalitat fràgil, Barcelona Ciutat Fràgil (AGAUR, 2020-2022) i Observatori d'Espais Escènics: Cartografia. Espanya (OEE CARTOTEA, 2016-2020). És membre del grup de recerca ACC (Arquitectura, Ciutat i Cultura) de la UPC i editor de l'arxiu digital DDDarq (Documents Digitals d'Arquitectura). Professor del Màster Universitari en Estudis Teatral (MUET: UPC - Institut del Teatre - UAB), del Departament de Teoria i Història de l'Arquitectura i Tècniques de Comunicació (ETSAB/UPC) i del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Joan Sellent

És traductor d'assaig, de narrativa i, sobretot, de textos destinats a l'escena. Té una llicenciatura en Filologia Catalana per la UAB i un màster en Traducció Literària per la Universitat de Manchester (Anglaterra). Entre 1993 i 2013 va exercir de professor associat a la Facultat de Traducció i d'Interpretació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha traduït al català Henry James, Salman Rushdie, Paul Auster, R.L. Stevenson, Charles Dickens, William Shakespeare, Oscar Wilde, George Bernard Shaw, J.B. Priestley, Tennessee Williams, Arthur Miller, Harold Pinter, Brian Friel i Alan Bennett, entre d'altres autors.

Joan Yago

És titulat en Direcció i Dramatúrgia per l'Institut del Teatre de Barcelona, membre fundador de la companyia La Calòrica, i autor de textos com *La brama del cérvol*, *Le congrès ne marche pas*, *Tot el que passarà a partir d'ara*, *Breve historia del ferrocarril español*, *De què parlem mentre no parlem de tota aquesta merda*, *Els Ocells* o *Fairfly* entre d'altres. També és creador i guionista de sèries com *Sala polivalent* o *Mai neva a ciutat* i professor a l'Obrador de Dramatúrgia de la Sala Beckett i al Màster en Escriptura de Guió Audiovisual (UB - UdL - GAC).

Joaquim Ortells

Realitza els seus estudis musicals en el Conservatori Superior de Música de València, on obté les Titulacions Superiors en Direcció d'Orquestra, Composició i Orquestració, Musicologia i Clarinet, així com el títol de Professor de Solfeig. Les seues composicions han sigut premiades en diferents certàmens i concursos. Ha dirigit més de 300 concerts rebent diversos premis. La seva tesi doctoral, «Anàlisi i Catalogació de l'obra de Carles Santos» (2015), com a membre del Grup d'Investigació «Patrimoni Musical de Castelló», argumenta la majoria dels seus articles i ponències, en els quals s'aprofundeix sobre diferents aspectes de l'obra del creador de Vinaròs. Pertany, per oposició, al cos de Professors d'Ensenyances Mitjanes des de 1990 i és Professor de Música de la Facultat de Ciències Humanes i Socials de la Universitat Jaume I, de Castelló des de 1998.

Jordi Bosch

Comença a actuar a catorze anys a la Sala Cabanyes de Mataró fent *Els Pastorets*. Als divuit salta a la Sala del Casal, dirigit per Carles Maicas. Poc després amb el Grup de Teatre Xaloc, on entre altres va participar a *La pau retorna a Atenes*, representada al Grec i al Romea. El 1979, amb vint-i-dos, deixa els estudis de medicina quan li proposen debutar com a professional amb el col·lectiu Ignasi Iglésias a l'obra *Travessa-deserts*.

El 1983 va iniciar la seva vinculació amb el Teatre Lliure amb la producció *Advertència per a embarcacions petites* de Tennessee Williams. Aquell escenari es converteix en el seu gran espai de formació, i apareix en muntatges destacats dirigits per noms de referència de l'escena catalana com Lluís Pasqual (*Roberto Zucco*, 1994, i *L'hort dels cirerers*, 2000), Lluís Homar (*Zowie*, 1998) i Fabià Puigserver (*La flauta màgica*, 1985). Recentment ha estrenat i protagonitzat *Mort d'un comediant* de Guillem Clua, dirigit per Josep Maria Mestres.

Va formar part de pel·lícules com *La febre d'or* (1993, Gonzalo Herralde); *El perquè de tot plegat* (1994, Ventura Pons); *Boca a boca* (1995, Manuel Gómez Pereira); *La buena vida* (1996, David Trueba); i *Silencio roto* (2000, Montxo Armendáriz). En televisió, va ser Raimon Montsolís a l'exitosa sèrie de TV3 *Nissaga de poder*. Posteriorment, també apareix a TV3 en el paper d'Eduard Anglada a *Majoria absoluta*, a començaments dels 2000, i en el de Cèsar August a *La Via Augusta*.

Josep Pons

Considerat un dels directors més rellevants de la seva generació, Josep Pons ha estat director musical del Gran Teatre del Liceu des de 2012 fins al 2026, amb l'encàrrec de projectar l'orquestra en l'àmbit internacional. L'any 1985 va fundar l'Orquestra de Cambra Teatre Lliure i, l'any 1993, la Jove Orquestra Nacional de Catalunya. És director honorari de l'Orquesta y Coro Nacionales de España i de l'Orquesta Ciudad de Granada, de les quals va ser director artístic i titular. Va ser també director musical executiu de les cerimònies olímpiques de Barcelona 92.

Reconegut amb distincions com el Premio Nacional de la Música i la Medalla d'Or al Mèrit en les Belles Arts, ha desenvolupat una intensa carrera internacional dirigint algunes de les principals orquestres del món i enregistrant una extensa discografia guardonada amb premis de gran prestigi.

Dirigeix habitualment les principals orquestres i ho fa a les sales d'arreu del món, i ha establert una relació continuada amb l'Orchestre de Paris, la Philharmonia, la City of Birmingham, la Gewandhaus de Leipzig, la Staatskapelle de Dresden, l'NHK de Tòquio o la BBC Symphony Orchestra, amb la qual ha fet diverses aparicions als BBC Proms de Londres.

Lucía del Greco

És directora i dramaturga, treballa entre Roma i Barcelona. Després de completar una llicenciatura en Literatura i Filologia i un màster en Literatura Comparada a la Universitat La Sapienza de Roma, va rebre una beca de doctorat a la Universitat d'Oxford. Posteriorment va llicenciar-se en Direcció i Dramatúrgia a l'Institut del Teatre de Barcelona.

La seva obra està influenciada per la literatura, la filosofia, l'art i el cinema. El juliol 2026 va estrenar *Jo, núvol*, una òpera de nova creació en coproducció amb el Gran Teatre del Liceu i el Festival Grec. L'octubre de 2025 va estrenar *Little Women* al Teatre Lliure de Barcelona. Ha dirigit *Mata'm Psicosi* de Dolors Miquel (2025), *Pura passió* d'Annie Ernaux (2024) i *Els Encantats* de David Plana (2023). *Heart's Desire* de Caryl Churchill, la seva primera obra, li va valer el premi a artista revelació als Premis de la Crítica del 2023. Actualment treballa en la direcció escènica del concert inaugural del Mercat de la Música Viva de Vic.

Marc Fernández

És doctor en Estudis Lingüístics, Literaris i Culturals per la Universitat de Barcelona amb una tesi dedicada als espais escènics de l'arquitecte Aldo Rossi. És professor associat al grau en Estudis Literaris i al màster en Teoria de la Literatura i Literatura Comparada de la mateixa universitat. Les seves línies de recerca se centren en l'espai teatral dels segles XX i XXI, el drama modern i contemporani i les interseccions entre literatura i teoria de l'arquitectura.

Marc Salicrú

Artista intermèdia, d'ofici escenògraf, il·luminador i bateria. Format també en *soundpainting* i en l'ofici de campaner. La seva trajectòria transita entre les arts escèniques i les arts visuals, explorant la creació d'espais híbrids on els espectadors, voluntaris o no, s'endinsen per abstraure's en realitats boiroses que tergiversen les experiències i expectatives quotidianes.

El 2024 crea les Interferències de Teatres de Campanya i les seves Brigades de Confusió Popular, amb les quals acciona el seu imaginar en peces escèniques i musicals de gran format. Les seves tres primeres accions, *Interferència 01, 02 i 03*, es van presentar a les Festes de la Mercè de Barcelona (2024), al Festival Grec (Arc de Triomf) i com a espectacle inaugural de FiraTàrraga 2025. És membre fundador del Collectiu VVAA i músic a The Free Fall Band.

Com a escenògraf i il·luminador, ha creat prop d'un centenar d'espectacles de teatre, dansa i òpera amb creadors com Marcos Morau (La Veronal), Jaume Plensa (*Macbeth*, Liceu 2023), Andrés Lima, Sílvia Delagneau, Jordi Oriol (Indigest), Íntims Produccions, Albert Arribas o Ferran Dordal. Guardonat amb el Premi Especial Teatre Barcelona 2025 i Premi Núvol 2025, així com diversos premis de la Crítica i nominacions als premis Butaca i Premios Max.

Maria Moreno

És professora lectora Serra Húnter de Literatura Catalana Contemporània a la Universitat de Barcelona. És llicenciada en Teoria de la Literatura i Literatura Comparada i doctora en Llengua i Literatura Catalanes i Estudis Teatral per la Universitat Autònoma de Barcelona.

Des del 2022 és membre del consell de redacció de la revista Els Marges. Actualment forma part del projecte de recerca «Nuevo Teatro Político: modelizaciones del teatro político contemporáneo en el espacio cultural catalán, valenciano y balear (PID2023-146807NB-I00)», dirigit per Francesc Foguet a la Universitat Autònoma de Barcelona. Especialista en literatura catalana contemporània i en teatre, les seves principals línies de recerca se centren en el teatre català dels segles XX i XXI, especialment en l'estudi de la teatralitat, la metateatralitat, la tragèdia contemporània, així com en les relacions entre literatura, escena i memòria cultural. Ha publicat diversos estudis i articles sobre autors com Salvador Espriu, Joan Sales, Josep M. de Sagarra, Manuel de Pedrolo i Josep M. Benet i Jornet.

Maria Zaragoza

És llicenciada en Filologia Catalana per la UAB, Postgraduada en Teoria i Crítica del Teatre i Màster Universitari d'Estudis Teatral de la UAB i l'Institut del Teatre, actualment hi prepara la tesi doctoral sobre Ros Ribas i la fotografia d'escena. Ha treballat a la Sala Beckett de Barcelona, amb les companyies de dansa Metros i Trànsit, i al Festival Internacional de Teatre de Sitges (STI mandat Joan Ollé, STI-CC mandat Magda Puyo). Ha estat guionista del programa d'actualitat cultural *Escena* (TV3-BeNeCé) i ha col·laborat amb els portals web Teatralnet i Contemporary Performance. La temporada 97/98 va ser secretària de l'Orquestra de Cambra Teatre Lliure. El 2004 va entrar a formar part del departament de producció del teatre i des del 2005 n'és la Responsable de continguts i publicacions.

Marta Rafa

És dissenyadora de vestuari per a arts escèniques, teatre, òpera i música. Des del 1997 treballa ininterrompudament compartint projectes amb Carlota Subirós, Glòria Balañà, Marc Chornet i la companyia Projecte Ingenu, Àlex Rigola, Toni Casares, Carme Portaceli, Magda Puyo, Roberto Romei o Joan M. Segura, entre d'altres. Títol superior d'Art Dramàtic, especialitat d'Interpretació, per l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Grau en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona. Estudis de Disseny de vestuari per a l'espectacle a l'Escola d'Arts i Tècniques de la Moda de Barcelona. Màster en Estudis Avançats en Història de l'Art de la Universitat de Barcelona. En el camp de la docència forma part del departament de Disseny Escènic de l'Institut del Teatre des del 2011. Ha estat directora del Departament i Cap d'Àrea de Personatge.

Ha estat comissària per Catalunya de la Quadriennal d'Escenografia de Praga, edicions 2019 i 2023. En les dues ocasions Catalunya va ser guardonada pel projecte amb el que participava a l'exposició de Països i Regions. El 2024 publica *Fabià Puigserver. Pensar amb les mans*, a la col·lecció *Converses* de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona.

Martí Alòs

És investigador predoctoral amb contracte FPU al Departament d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona, on es graduà en Història. Guanyador del Premi Teresa Cunillé 2023 a la modalitat de recerca sobre el teatre català, ha publicat recentment el llibre *El Grec-76 i l'Assemblea d'Actors i Directors* (Edicions digitals de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona), i ha estat comissari de l'exposició *Una explosió teatral en temps de canvi al Museu de les Arts Escèniques*. També ha publicat recentment a la revista indexada *Cercles Revista d'història cultural*, un article sobre el Grec-76 i ha participat a diversos congressos nacionals i internacionals amb comunicacions sobre la història recent del teatre català. A més, és cocreador del Grup Tram22 que treballa per acostar les arts escèniques a la formació acadèmica universitària i secundària.

Forma part dels equips de treball dels projectes de recerca nacionals «La Europa Pròxima: la contribución del municipalismo español en la construcción democrática de la Unión Europea (1977-1998)» i HISTOFOR «Historiar el giro forense. 25 años de exhumaciones en la España contemporánea y su impacto historiográfico, cultural, material y social» i del projecte europeu EURODEM_WORKSIPG «Democracy at work in Europe: actors, cultures and models in historical and comparative perspective, 1973-2023».

Martina Tosticarelli

És doctora en Arts Escèniques (UAB, 2016), historiadora de l'art i escenògrafa. És professora de teoria i història de les arts escèniques al Departament d'Història de l'Art de la UB i a Eòlia CSAD. El 2026 és convidada a una estada de recerca al Laboratoire ICTT (Identité Culturelle, Texts et Théâtralité) de la Universitat d'Avinyó i als arxius de la Maison Jean Vilar dins el marc del Projecte ALIAS (Avignon Lié à l'International per les Arts du Spectacle). La seva relació amb Avinyó, però, comença el 2001-2002 sent becària del govern francès i el Fons Nacional de les Arts d'Argentina a l'Institut Supérieur des Techniques du Spectacle, el Festival d'Avignon i Les Hivernales. A través d'un intercanvi amb l'Institut del Teatre de Barcelona, arriba des d'Avinyó al Teatre Lliure, on treballa durant dos anys. Després d'una variada trajectòria, el 2017 obté el Premi Internacional d'Assaig Teatral de l'Institut Nacional de Belles Arts de Mèxic i el 2021 torna al Lliure per dirigir la taula rodona performativa *Presència i Alteritat* del cicle *Katharsis*, entrevistant Romeo Castellucci, Stefan Kaegi i Gabriela Care. La seva investigació se centra en la visibilització de la vulnerabilitat i l'alteritat en escena, així com en l'estudi de les polítiques institucionals que fomenten la diversitat i la inclusió.

Núria Corominas

És llicenciada en Interpretació per l'Institut del Teatre de Barcelona i en Filosofia per la Universitat de Girona. Dramaturga i actriu, és cocreadora del col·lectiu teatral Las Huecas, companyia resident al Festival TNT i del Canal amb l'espectacle *Aquellas que no deben morir*. Ha dirigit, entre d'altres, els espectacles *Un xai ha creuat el desert* (Sala Beckett, 2025) i *Què més vivia en aquell lloc, tret de nosaltres?* (Temporada Alta, 2021). Actualment combina la creació teatral amb la docència i amb l'acompanyament a processos creatius comunitaris.

Oriol Pérez i Treviño

És musicòleg i assagista i dedica la seva activitat a la docència i l'escriptura. Al llarg de la seva trajectòria ha combinat la recerca amb la direcció d'importants projectes del país com ara la Xarxa de Músiques a Catalunya, el Festival de Torroella de Montgrí, el Centre Robert Gerhard, l'Acadèmia 1750 o L'Auditori. Immers, en els darrers anys, en recerques de misticisme, espiritualitat i música, col·labora en diferents institucions acadèmiques i culturals del país. En l'actualitat, està treballant en un assaig sobre la recepció de Johann Sebastian Bach amb l'escriptor Miquel de Palol. És crític musical d'El Punt Avui.

Pedro Pérez Rothstein

És creador teatral, docent i investigador. És llicenciat en Ciències Polítiques i màster en Gestió Cultural (ambdues titulacions per la Universitat de Barcelona), màster en Escriitura Dramàtica (University of the Arts London) i doctor en Arts Escèniques (Queen Mary University of London). La seva tesi doctoral es va centrar a analitzar els vincles entre teatres, ciutats i salut mental a través de l'estudi de casos a Londres (Arcola Theatre), Barcelona (Teatre Lliure) i São Paulo (Teatro Oficina). A més, és expert nacional (Espanya) del Compendium of Cultural Policies & Trends i membre del Centre Internacional de Recerca Artística i Acadèmica sobre Antonin Artaud. Actualment, treballa com a investigador associat a People's Palace Projects i com a professor d'arts escèniques a Mountview Academy for Theatre Arts.

Pepe Zapata

És consultor independent en gestió cultural especialitzat en desenvolupament de públics, estratègia de comunicació i innovació cultural. Ha desenvolupat la seva trajectòria professional en institucions i projectes com el Mercat de les Flors, Grup Focus i Teknecultura, abans d'establir-se com a consultor independent.

Ha estat comissari i organitzador del Congrés Internacional d'Espectadors de Teatre i ha participat activament en l'elaboració del Pla de Drets Culturals del Ministeri de Cultura (2025) i del Llibre Blanc dels Públics de la Cultura. Actualment és president de l'Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya (APGCC) per al mandat 2026–2029. Treballa en projectes vinculats a públics, mediació i estratègia cultural per a institucions com el Museu Picasso de Barcelona, el Teatre Nacional de Catalunya, el Palau de les Arts de València, els Teatros del Canal, Azkuna Zentroa o l'Ajuntament de Màlaga, on coordina un projecte de desenvolupament de públics de ciutat.

És divulgador i implementador de la metodologia ACED (Audience Centred Experience Design) i professor associat de la Universitat de Barcelona al Grau de Comunicació i Indústries Culturals, així com docent en diversos màsters i programes de postgrau. Forma part del Comitè Assessor Extern de la Facultat d'Humanitats de la Universidade de Santiago de Compostela i col·labora habitualment com a analista cultural a Cadena SER Catalunya. Compagina la seva activitat com a consultor amb una trajectòria de més de trenta anys com a actor, dramaturg i productor teatral.

Veronica Orazi

És doctora en Filologia Iberorromànica per la Universitat de Florència, on es va llicenciar en Literatures Ibèriques. Actualment, és catedràtica de Literatura espanyola i de Llengua i literatura catalanes a la Universitat Ca' Foscari de Venècia. És membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans, vicepresidenta de l'Asociación Internacional de Teatro del Siglo XXI i de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, coordinadora del Fòrum Internacional de les Associacions de Catalanística i va ser presidenta de l'Associazione Italiana di Studi Catalani. És directora editorial de la Revista Italiana di Studi Catalani i va rebre el Premi Crítica Serra d'Or de Catalanística per al volum «*Història de la filla del rei d'Hungria*» e *altri racconti catalani tardomedievali*. Es dedica a l'estudi del teatre contemporani i va ser IP del projecte Identity Heritage and Cultural Memory. The Elaboration of the Past through the Theatre of Democratic Spain (1975 to present), finançat per Ministero dell'Università e della Ricerca (2033-2026).